

TENTAMEN I C/OFFENTLIG EKONOMI DEN 24 MARS 2017

Registrerade HT 2015 och efter

Skrivtid: 5 timmar (kl. 08.00-13.00)

Hjälpmedel: Svenskt-engelskt lexikon, miniräknare. Programmeringsbar räknare skall vara tömd.

Skriv din anonymitetskod, ej namn eller födelsenummer, på samtliga inlämnade ark. Det är tillåtet att skriva på, och att lämna in, lösa blad. De lösa bladen häftas ihop vid inlämning.

Skrivningen består av sju frågor. Totala antalet poäng är 80. För Godkänd krävs 40 poäng och för Väl godkänd 60 poäng. Planera din tid och **skriv läsligt**.

Lycka till!
Lovisa & Mattias

Misstänker du fel i någon tentamensfråga, var vänlig kontakta skrivningsvakterna för vidare kontakt med ansvarig lärare, ”en timma efter skrivstart och 30 minuter framåt”.

-
1. En välfärdsmaximerande samhällsplanerare i det lilla landet Sylvania skulle vilja minska utsläppen av koldioxid i dess industrisektor. Det finns två verksamma företag i landet som släpper ut koldioxid: Stål AB och Cement AB. Stål AB har en flackare marginalkostnadskurva för utsläppsminskningar än Cement AB, som har en brantare kurva. Presentera lämpliga villkor, och förklara intuitionen bakom dessa, när du besvarar frågorna nedan.
 - a. Hur ska samhällsplaneraren besluta om total nivå på utsläppsminskningar? (2p)
 - b. Hur ska samhällsplaneraren fördela utsläppsminskningarna mellan företagen? (4p)
 - c. Samhällsplaneraren funderar på att (1) dela ut utsläppsrätter för att uppnå sitt utsläppsmål och (2) att alla dessa utsläppsrätter ska gå till Cement AB eftersom Stål AB historiskt sett släppt ut mest koldioxid. Hur kommer utsläppsminskningarna att fördelas i detta fall? Vilka är de fördelningsmässiga konsekvenserna av tilldelningen av utsläppsrätter? (5p)

 2. Antag att en individs efterfrågan på tandläkarbesök ges av $Q = 13 - 0,03P$, där Q är antal besök per år och $P = 400$ kronor är den besöksavgift individen betalar.
 - a. Hur många tandläkarbesök gör individen om hen betalar fullpris? Hur mycket pengar lägger individen på tandläkarbesök per år? (2p)

- b. Hur många besök per år gör individen om hen har en försäkring som innebär att priset endast är 50 procent av fullpris? Hur mycket pengar lägger individen på tandläkarbesök per år i detta fall? (2p)
- c. Folk tandvården erbjuder sina patienter möjligheten att köpa en frisktandvårdförsäkring, där individen betalar en fast avgift per år och sedan får fri tandvård. Vilka problem kan en sådan försäkring leda till? (4p)
3. Enligt medianväljarteomet i en representativ demokrati kommer två partier att presentera och genomföra samma politik (medianväljarens). Medianväljarteomet vilar dock på flertalet antaganden.
- a. Vad innebär antagandet om *entoppiga preferenser*? Rita en figur där väljare A har entoppiga preferenser och väljare B har flertoppiga preferenser. (5p)
- b. Vilka två antaganden i medianväljarteomet måste vi lätta på för att istället få olika politik från olika partier? (5p)
- c. Föreställ dig ett dataset med följande variabler: olika partiers röstandelar i kommunalvalen, kommunalskattenivåer, kommunala intäkter och kommunala kostnader. Hur kan du gå till väga för att testa medianväljarteorin med hjälp av detta dataset? (5p)
4. En tolkning av utilitarismens grundläggande idé om största möjliga lycka åt största möjliga antal är att summan av alla individers nytta ska maximeras. Detta kan formaliseras i en social välfärdsfunktion. Sociala välfärdsfunktioner kan dock se ut på många olika sätt.
- a. Ge två förslag på hur sociala välfärdsfunktioner kan se ut. Förklara! (5p)
- b. Under vilka antaganden innebär en additiv social välfärdsfunktion att inkomstfördelningen bör vara helt jämn? (5p)
- c. Varför leder de antaganden du angett i uppgift (b) till denna slutsats? Förklara med hjälp av figur! (5p)
5. Påsken närmar sig. Antag att utbudet av dragéägg är perfekt elastiskt vid priset 7,50 kr/hg. Antag att förhållandet mellan priset P och efterfrågan Q_D på dragéägg (per hg) bestäms av $P = \frac{135}{8} - \frac{Q_D}{51200}$.
- a. Illustrera marknaden för dragéägg i en figur, samt beräkna den efterfrågade kvantiteten vid jämvikt. (3p)
- b. Antag att staten inför en skatt på 20 procent på dragéägg i syfte att förbättra folkhälsan. Visa effekten av skatten i figuren, markera skattens överskottsborða, samt beräkna överskottsborðans area. (4p)
- c. Beräkna efterfrågeelasticiteten vid ursprungsjämvikten. Använd denna i formeln för att beräkna överskottsborða, och visa att formeln ger samma resultat som att beräkna arean som du kommit fram till i uppgift (b). (6p)
- d. Kommentera formeln du använde i uppgift (c). (2p)

6. Denna uppgift behandlar pensionssystemet. Motivera eller beskriv kortfattat!
- a. Vilka beståndsdelar har det svenska pensionssystemet? (3p)
 - b. Är pensionssystemet i Sverige ett fonderat system, ett fördelningssystem eller både och? (3p)
7. I *Konkurrensens Konsekvenser* introduceras kvasimarknadsbegreppet. I denna rapport beskrivs även hur kvasimarknadslösningar blivit allt vanligare inom den svenska välfärdssektorn.
- a. Vad är definitionen av en kvasimarknad? (5p)
 - b. Vilka är villkoren för välfungerade (effektivitetshöjande) kvasimarknader? (5p)